

Обща информация

Наименование на предприятието	ХОЛДИНГ ПЪТИЩА АД
Съвет на директорите	Максим Жеков Димов Йоана Христова Чолакова НОВЕ-АД-ХОЛДИНГ АД
Прокуриснт	Димитър Георгиев Гъошев
Представяващи	Мирослав Александров Илиев Димитър Георгиев Гъошев
Съставител	Даниела ДимитроваТомова
Юрист	Николай Арабаджиев
Одитен комитет	Ралица Георгиева Кръстева Ралица Георгиева Кайджиева
Държава на регистрация	РБългария
Седалище и адрес на регистрация	Гр.София Район Оборище Ул. Московска №3
Обслужващи банки	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА АД К Т БАНКА АД РАЙФАЙЗЕН БАНК АД

Финансовият отчет е консолидиран отчет на Холдинг Пътица АД и дъщерните му дружества

Съгласно законовите изисквания консолидирания финансов отчет ще се публикува в Комисията за финансов надзор, Българска фондова Борса – София АД и Търговския регистър.

Дата на консолидирания финансов отчет

31.12.2011г.

Период на финансовия отчет – текущ период

Период започващ на 01.01.2011г. и завършваща на 31.12.2011г.

Период на сравнителната информация – предходен период

Годината започваща на 01.01.2010г. и завършваща на 31.12.2010г.

Обща информация за Холдинг Пътица АД

Холдинг Пътица АД е учредено на 25.11.1996 г. по линия на масовата приватизация като Приватизационен фонд Пътица. В периода 1996-1997 г. компанията участва в първа, втора и трета тръжни сесии на масовата приватизация, придобивайки по този начин акции от дружества в различни отрасли.

През 1998 г. приватизационния фонд е пререгистриран като Холдингово дружество.

Със съдебно решение от 25.11.2002 г. на СГС дружеството е обявено за публично по реда на чл.110 от ЗППЦК.

Със съдебно решение от 11.07.2007 г. на СГС дружеството е преименувано от Холдингово дружество Пътица АД на Холдинг Пътица АД.

Със съдебно решение от 19.12.2007 година се вписва промяна в номиналната стойност на акциите на дружеството от 25,00 лв. на 1,00 лв. за една акция и пропорционално се увеличава броя на акциите при запазване размера на капитала.

На Общо събрание на акционерите проведено на 27.06.2008 г. е взето решение за увеличение на капитала с 30 240 х.лв. за сметка на част от неразпределената печалба на дружеството, на основание на чл.197 от ТЗ.

На Общо събрание на акционерите проведено на 12.04.2010 година е променен устава на дружеството е взето решение за промяна от двустепенна в едностепенна система на управление.

Основна дейност на Холдинг Пътица АД

- Инвестиции в акции и дялове на юридически лица;
- Управление на дружествата, върху които „Холдинг Пътица” АД упражнява контрол;
- Подпомагане на дъщерните дружества за осъществяване на инвестиционната им дейност, необходима за ресурсното обезпечаване на проектите, по които работят, както

и подпомагането им при осъществяване на оперативната им дейност.

- Строителство, ремонт и поддържане на пътища и пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктура.

Основни дейности на дружествата в групата

- Производство на инертни материали - несортиран трошен камък и фракции за производство на асфалтови смеси;
- Производство на всички видове асфалтови смеси;
- Строителство, ремонт и поддържане на пътища и пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктурите около тях.
- Високо строителство;
- Изграждане и поддръжка на светофарни уредби;
- Производство на пътни знаци, предпазни съоръжения, за пътища;
- Сервиз и ремонт на пътностроителни машини;
- Пробивно-взривни работи;
- Охранителна дейност;

Информация за дъщерни дружества в Групата на Холдинг Пътица АД

Име на дъщерното дружество	Страна на учредяване	Основна дейност	уастие %	
			2011	2010
Пътица и Магистрали АД	България	Инвестиции	99,98%	99,98%
Пътностроителна техника АД	България	Строителство	32,17%	32,17%
Пътинженеринг- М АД	България	Строителство	32,16%	32,16%
Пътстройинженеринг АД	България	Строителство	51,00%	51,00%
Видапътстрой АД	България	Строителство	32,26%	32,26%
Бургас Пътстрой АД	България	Строителство	95,62%	95,62%
Пътица Стара Загора ЕАД	България	Строителство	100,00%	100,00%
Поддържане и възстановяване АД	България	Инвестиции	99,82%	99,82%
Пътно Поддържане- Севлиево ЕООД	България	Строителство	100,00%	100,00%
Пътно Поддържане- Ябланица	България	Строителство	100,00%	100,00%
Пътинженеринг АД	България	Строителство	93,00%	93,00%
Пътица Инвест ЕООД	България	Инвестиции	100,00%	100,00%
Балкан роудс	Албания	Строителство	51,00%	51,00%
ЗАТ компания центр	Украйна	Строителство	-	51,00%
Пътица ДЗЗД	България	Строителство	50,00%	50,00%
Пътица София ДЗЗД	България	Строителство	50,00%	50,00%
Пътица Бургас ДЗЗД	България	Строителство	60,00%	60,00%
Пътица Видин ДЗЗД	България	Строителство	75,00%	75,00%
Пътица-София ДЗЗД	България	Строителство	87,50%	87,50%
Пътица Стара Загора 2009 ДЗЗД	България	Строителство	90,00%	90,00%

Пътища Разград ДЗЗД	България	Строителство	51,00%	51,00%
Пътища Кюстендил ДЗЗД	България	Строителство	100,00%	100,00%
ПППлевен 2009ДЗЗД	България	Строителство	100,00%	100,00%
Пътнинженеринг-Строител ДЗЗД	България	Строителство	80,00%	80,00%
Пътстройинженеринг 2009 ДЗЗД	България	Строителство	100,00%	100,00%
МУТ Монтана ДЗЗД	България	Строителство	98,00%	98,00%
Пътища Стара Загора 2009 ДЗЗД	България	Строителство	90,00%	90,00%
Пътища Запад 2010 ДЗЗД	България	Строителство	60,00%	60,00%
Сдружение Тракия IV ДЗЗД	България	Строителство	63,00%	63,00%

Брой персонал на групата

1 400 броя

Изявление за съответствие

Групата изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО).

База за изготвяне на финансовите отчети, прилагани съществени счетоводни политики

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на консолидирания финансов отчет, са представени по-долу. Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно. Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Промени в счетоводната политика

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти и приети от Комисията, които са уместни за неговата дейност, както следва:

- МСФО 3 Бизнес комбинации, изменен (в сила за годишни периоди започващи на или след 1.07.2009 г.) заменя МСФО 3 Бизнес комбинации;
- МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчетяване, изменен (в сила за предприятия, чийто първи финансов отчет съгласно МСФО е за период, започващ на или след 1.07.2009 г., изменения в сила от 01.01.2010г.) заменя МСФО 1 (публикуван през 2003 г., и изменен през май 2008 г.)
- МСС 27 (изменен) Консолидирани и индивидуални финансови отчети (в сила за годишни периоди започващи на или след 30.06.2009 г.);
- МСФО 5 (подобрения) Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности (в сила за годишни периоди започващи на или след 01.07.2009 г.);
- МСС 39(изменен) Финансови инструменти признаване и оценяване (в сила за годишни периоди започващи на или след 01.07.2009 г.)
- Разяснение на КРМСФО 12 (ново) Споразумение за концесионна услуга (прилага най-късно от датата на която започва първата финансова година след 29.03.2009 г.)

- Разяснение на КРМСФО 16 (ново) Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност (прилага се за годишни периоди започващи на или след 30.06.2009 г.)
- Разяснение на КРМСФО 15(ново) Споразумения за строителство на недвижим имот (прилага се най-късно от датата на която започва първата финансова година след 31.12.2009 г.)
- Разяснение на КРМСФО 17(ново) Разпределения на непарични активи на собствениците (прилага се най- късно от датата на която започва първата финансова година след 31 октомври 2009 г.)
- Разяснение на КРМСФО 18 (ново) Прехвърляне на активи от клиенти (прилага се най- късно от датата на която започва първата финансова година след 31 октомври 2009 г.)
- Разяснение на КРМСФО 9 (изменено) Преоценка на внедрени деривативи (прилага се за годишни периоди приключващи на или след 30 юни 2009 година)
- Подобрения в следните стандарти и разяснения в сила за 2010 година: МСС 1 Представяне на финансови отчети, МСС 7 Отчети за паричните потоци, МСС 17 Лизинг, МСС 36 Обезценка на активи, МСС 38 Нематериални активи, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване, МСФО 2 Плащане на базата на акции, МСФО 5 Нетекущи активи държани за продажба и преустановени дейности, МСФО 8 Оперативни сегменти, КРМСФО 9 Преоценка на внедрени деривативи и КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност.

Към датата на одобрение за издаване на този финансов отчет са приети изменения и подобрения в действащи стандарти и в разяснения на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО) и са приети нови разяснения на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), както следва:

- МСС 32 Финансови инструменти: Представяне (изменение в сила за годишни периоди започващи след 31.01.2010 г.)
- МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане(изменение в сила за годишни периоди започващи след 30 юни 2010година)
- МСФО 7 Финансови инструменти:оповестяване (изменение в сила за годишни периоди започващи след 30 юни 2010година)
- МСС 24 Оповестяване на свързани лица преработен заменя МСС 24 Оповестяване на свързани лица(преработен през2003) (в сила за годишни периоди започващи на или след 01.01.2011година)
- МСФО 8 Оперативни сегменти (изменение в сила за годишни периоди започващи на или след 01.01.2011година)
- КРМСФО 14 Предварителни плащания в рамките на минимално изискване за финансиране (изменение в сила за годишни периоди започващи след 31.12.2010година)
- КРМСФО 19 Погасяване на финансови пасиви с инструменти на собствения капитал (ново разяснение в сила за годишните периоди, започващи на или след 1 юли 2010 година).
- Подобрения на следните стандарти и разяснения в сила за 2011 година: МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за

финансово отчитане, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 3 Бизнескомбинации, МСС 1 Представяне на финансови отчети, МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети, МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове, МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия, МСС 31 Дялове в съвместни предприятия, МСС 34 Междинно финансово отчитане, МСС 32 Финансови инструменти: представяне, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване, КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите.

Тези стандарти и разяснения не са адаптирани за по-ранно приложение от Групата.

Консолидирани финансови отчети

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.).

Групата изготвя консолидираните си финансови отчети съгласно изискванията на МСС 27.

Групата включва Холдинг Пътица АД и дъщерните му предприятия.

Дъщерно предприятие е предприятие, включително предприятие - неюридическо лице, като например съдружие, което се контролира от друго предприятие (наричано предприятие майка).

Неконтролиращо участие е капиталът в дадено предприятие, който не може пряко или косвено да се отнесе към компанията-майка.

Финансовите отчети на компанията-майка и нейните дъщерни предприятия, използвани за изготвянето на консолидираните финансови отчети, се изготвят към една и съща отчетна дата.

Консолидираните финансови отчети се изготвят при прилагане на еднаква счетоводна политика за сходни сделки и други събития при сходни обстоятелства.

Приходите и разходите на дъщерното предприятие се включват в консолидираните финансови отчети от датата на придобиване. Приходите и разходите на дъщерното предприятие се базират на стойностите на активите и пасивите, признати в консолидираните финансови отчети на компанията-майка към датата на придобиване.

Неконтролиращите участия се представят в консолидираните отчети за финансовото състояние в собствения капитал, отделно от собствения капитал на собствениците на компанията-майка.

Печалбата или загубата и всеки компонент на друг всеобхватен доход се отнасят към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия. Общият всеобхватен доход се отнася към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия, дори ако това води до дефицитно салдо на неконтролиращите участия.

Промени в участието на компанията-майка в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като операции със собствения капитал (т. е. операции със собствениците в качеството им на собственици).

Ако компания-майка изгуби контрол над дъщерно предприятие, тя отчита всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие на същата база, както ако директно се е била освободила от съответните активи или пасиви. Следователно, печалба или загуба, признати преди в друг всеобхватен доход, бъдат прекласифицирани към печалба или загуба от освобождаването от свързаните активи или пасиви, компанията-майка прекласифицира печалбата или загубата от собствен капитал

към печалба или загуба (като корекция от прекласификация), когато изгуби контрол над дъщерното предприятие.

При загуба на контрол над дъщерно предприятие всякакви инвестиции, задържани в бившето дъщерно предприятие, и всякакви суми, дължими от или на бившето дъщерно предприятие, се отчитат в съответствие с други МСФО от датата, на която е изгубен контрол.

Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 или за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие.

Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на Групата в разграничимите нетни активи на придобиваното дружеството към датата на придобиване. Всяко превишението на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Класификация

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 500,00лв. Активите които имат цена на придобиване по ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Първоначално оценяване

Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Последващо оценяване

Групата е приела да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи

Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС16.

Раходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Отписване

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва:

- при продажба на актива;

или

- когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Представяне на резултат от отписване

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход.

Прехвърляния

Когато в хода на обичайната си дейност групата рутинно продава активи от имоти, машини и съоръжения, които е държала за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСС 18 Приходи. МСФО 5 не се прилага, когато активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, бъдат прехвърлени към материални запаси.

Амортизация

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линеен метод за периода на очаквания полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводни политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Амортизацията започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в групата, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по ранната от двете дати :

-датата на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5.

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от активна употреба.

Средният полезен живот в години се определя по основни групи имоти машини и съоръжения, на база на приблизителна оценка за полезния срок за ползване на активите.

Обезценка на Имоти, машини и съоръжения

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Инвестиционни имоти

Класификация и признаване

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 с отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в групата и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот;

или

- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Оценяване

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Освобождаване

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18. МСС17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Представяне на резултат от отписване

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за програмни продукти, използвани в групата и права върху интелектуална собственост.

Признаване

Групата отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят на определението на нематериален актив и критериите за признаване формуирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че групата ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално оценяване

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС38 и включва:

-покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и рибати се приспадат и всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване;

Цената на придобиване на нематериален актив придобит в замяна с непаричен актив се измерва по справедлива стойност, освен ако:

-разменната дейност няма търговска същност;

или

-справедливата стойност нито на получения актив, нито на дадения актив, може да бъде измерена надеждно.

Придобитият актив се измерва по този начин, дори ако групата не може незабавно да отпише дадения актив. Ако придобитият актив не е оценен по справедлива стойност, неговата цена на придобиване се измерва по балансовата стойност на дадения актив. Цената на придобиване на вътрешносъздаден нематериален актив съгласно МСС38 е неговата себестойност включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Последващо оценяване

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Групата оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за групата.

Методи на амортизация

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

- датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5
и

- датата, на която активът е отписан.

Средният полезен живот се определя в години за основните групи амортизируеми нематериални активи.

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

Финансови активи

Групата прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови активи.

Финансов актив е всеки актив който е:

- парични средства;
- инструмент на собствения капитал на друго предприятие;
- договорно право:
  - да се получат парични средства или друг финансов актив от друго предприятие; или
  - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално благоприятни за групата;

-договор който ще бъде или може да бъде уреден в собствени инструменти на собствения капитал на емитента и е:

- недериватив, за който групата е или може да бъде задължена да получи променлив брой от инструменти на собствен капитал ;
или
- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на групата. За тази цел инструментите на собствения капитал на групата не включват упражняеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които и налагат задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на групата само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на групата.

Класификация

Финансите инструменти - активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
  - държан за търгуване финансов актив;
  - определен при първоначалното му признаване от групата за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Инвестиции държани до падеж;
- Кредити и вземания;
- Финансови активи на разположение за продажба.

Групата признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато и само когато групата става страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

След първоначалното признаване групата оценява финансовите активи както следва:

- По справедлива стойност

-финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

- финансови активи на разположение за продажба;

С изключение на инвестиции в инструменти на собствения капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, както и деривативи, които са обвързани с некотирани инструменти на собствения капитал или трябва да се уредят чрез прехвърлянето на такива некотирани инструменти на собствения капитал, които се оценяват по цена на придобиване.

- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
- кредити и вземания;
-инвестиции, държани до падеж;

Печалби и загуби от финансови активи

- Печалби и загуби които възникват от промяната на справедливата стойност на финансови активи се признават както следва:
-Печалба или загуба от финансов актив, класифициран като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава в отчета за доходите.
-Печалбата или загубата от наличен за продажба финансов актив се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка и печалбите и загубите от обменните курсове до момента на отписване на финансовия актив. В този момент натрупаната печалбата или загубата, призната преди в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация.
- Лихвата, която се изчислява при използване на метода на ефективния лихвен процент, се признава в отчета за доходите.
- Дивидентите от инструменти на собствения капитал на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на групата да получи плащане.
- За финансовите активи, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата от актива се признава в отчета за доходите, когато финансовият актив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Групата отписва финансов актив, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли; или
- прехвърля финансов актив, когато са прехвърлени договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив или са запазени договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но е поето договорно задължение за плащане на парични потоци на един или повече получатели в споразумение и трансферът отговаря на условията за отписване съгласно МСС 39.

Условия за отписване:

Когато групата прехвърли финансов актив тя оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

- ако групата прехвърли в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, групата отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;
- ако групата запази в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, групата продължава да признава финансовия актив;
- ако групата нито прехвърля, нито запазва в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, групата определя дали е запазила контрол върху финансовия актив:
  - ако групата не е запазила контрол, тя отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера.

-ако групата е запазила контрол, тя продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото му участие във финансовия актив.

При отписването на финансовия актив разликата между:

- а) неговата балансова стойност; и
- б) сумата на полученото възнаграждение (включващо всички получени нови активи, минус всички поети нови пасиви) и всички натрупани печалби или загуби, които са били признати директно в собствения капитал се признава в отчета за доходите.

Обезценка и несъбираемост на финансови активи

Групата преценява към края на всеки отчетен период дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие "загуба") и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно. Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания или от инвестиции, държани до падеж, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т. е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по цена на придобиване

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка на финансов актив отчитан по цена на придобиване, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с текущия пазарен процент на възвръщаемост за подобен финансов актив. Загубите се признават в печалбата или загубата. Такива загуби от обезценка не подлежат на възстановяване.

- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба

Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно в собствения капитал и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, която е призната в друг всеобхватен доход, се изважда от капитала и се признава в печалбата или загубата дори ако финансовият актив не е отписан. Сумата на натрупаната загуба, която се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата, е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност, минус загубата от обезценка на финансовия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за инвестиция в инструмент на собствения капитал, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за дългов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, се възстановяват, възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Дялове и участия

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по метода на собствения капитал.

Инвестициите които не са класифицирани като дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС39.В случаите в които инвестициите са в капиталови инструменти , които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно се отчитат по цена на придобиване/себестойност.

Инвестиции които са класифицирани в съответствие МСФО5 като държани за продажба/или са включени в група за изваждане от употреба, която е класифицирана като държана за продажба / се отчитат в съответствие с този МСФО.

Кредити, търговски и други вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- тези, които групата възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които групата определя при първоначалното признаване като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- тези, които групата определя като на разположение за продажба при първоначалното признаване;
или
- тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, при които причината е влошаване на кредитното качество и които се класифицират като на разположение за продажба.

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.

Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Кредитите и вземанията които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

-Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.

-Сумите на данъчен кредити за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Материални запаси

Групата прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки,продукция/;
- намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;
- материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги/материали, суровини/;

Оценяване на материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносите мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и други, които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките материалите и услугите. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция.

Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Постоянните общи разходи се разпределят към себестойността на продукцията на база на нормалния капацитет на производствените мощности.

Количеството общи постоянни разходи, които отговарят на разликата между нормалния капацитет и достигнатия капацитет се признават за разходи за периода в който те възникват.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

В ограничени случаи разходи по ползване, кредити които са определени в МСС 23, се включват в стойността на материалните запаси.

Разходи които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници.
- разходи за съхранение в склад.
- административни разходи.
- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали. Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Обезценка на материални запаси

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

Отписване на материални запаси

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Признаване на приходи и разходи от материални запаси

Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самата група собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Активи държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС36 и МОФО5.

Ако групата, се е ангажирала с план за продажба, включващ загуба на контрол над дъщерно предприятие, класифицира всички активи и пасиви на това дъщерно предприятие като държани за продажба, когато са постигнати критериите, определени в МСФО 5, независимо дали ще задържи неконтролиращо участие в своето бивше дъщерно предприятие след продажбата.

Собствен капитал

Собственият капитал на групата се състои от:

Основен капитал

Регистрирания капитал се представя по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация.

Холдинг Пътица АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър размера на основния си капитал, който служи като обезпечение на кредиторите.

Разходи за емисии и изкупуване на акции

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал се правят различни разходи. Тези разходи обичайно включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др.подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал /нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите/ до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Резерви

Преминни резерви - образувани от емитиране на собствени капиталови инструменти.

Общи резерви образуват се от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и решенията на собствениците на капитала.

Други резерви - формират се по решение на собствениците на капитала.

Резерви от преизчисление- формират се от преизчисление на чуждестранни дейности.

Финансов резултат

Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.

Непокрита към края на отчетния период натрупана загуба от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;

или

- групата няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовият отчет да е одобрен за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Финансови пасиви

Групата прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови пасиви.

Финансов пасив е всеки пасив който е :

- договорно задължение:
  - да се предоставят парични средства или друг финансов актив на друго предприятие;
  - или
  - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за групата;

или

- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в инструменти на собствения капитал на групата и е:
  - недериватив, за който групата е или може да бъде задължена да предостави променлив брой инструменти на собствения си капитал;
  - или
  - дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на групата. За тази цел инструментите на собствения капитал на групата не включват възвръщаеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на групата задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на групата само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на групата.

Финансите инструменти - пасиви се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
  - класифицирани като държан за търгуване
  - при първоначалното му признаване се определя от групата за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата
- Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Финансови пасиви се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато групата стане страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване финансовите пасиви се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив.

Последваща оценка на финансови пасиви

- По справедлива стойност
-финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
С изключение на пасивите - деривативи, които са обвързани с некотиран инструмент на собствения капитал и трябва да се уредят чрез прехвърлянето на некотиран инструмент на собствения капитал, чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, които се отчитат по цена на придобиване;
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
-всички останали финансови пасиви

Печалби и загуби от финансови пасиви се признават

- Печалби и загуби от финансови пасиви, класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават в отчета за доходите;
- Печалбата или загубата от финансови пасиви които се отчитат по амортизирана стойност се признава в отчета за доходите, когато финансовия пасив се отписва и чрез процеса на амортизиране;

Групата отписва финансов пасив /или част от финансовия пасив/, когато той е погасен - т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив /или на част от финансов пасив/, който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

Търговски и други задължения и кредити

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на групата не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

-Текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.

-Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата

Безвъзмездни средства предоставени от държавата съгласно МСС20 са помощ от държавата/правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към групата в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на групата. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с

държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на групата.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че групата, отговаряща на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства свързани с приходи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, различни от онези свързани с активи.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с приходи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в които се признават разходите за покриването на които са получени.

Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задължения към персонал включват задължения на групата по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството.

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със закон. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Освен задължителното държавно обществено осигуряване съществуват законово създадени възможности за допълнително доброволно пенсионно и здравно осигуряване в доброволен фонд.

Към групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми /планове/, прилагани от групата в качеството ѝ на работодател, се основават на българското законодателство и са предварително твърдо определени /дефинирани/.

Краткосрочните доходи за персонала /изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях/ се признават като разход в отчета за доходите, в който е положен трудът за тях и като текущо задължение /след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки/. Към края на отчетния период групата прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсиреми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползаното право на натрупан отпуск. В оценката се включват разходите за самите възнаграждения и разходите за задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в групата може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на

прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Определянето на размера на тези задължения се извършва на базата на актюерска оценка на сегашната им стойност към датата на отчета.

Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Правно задължение е задължение, което произлиза от:

- договор /според неговите изрични клаузи и по подразбиране/;
- законодателство;
- или
- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на групата, когато:

- на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение групата е показала на други страни, че е готова да приеме определени отговорности;
- и
- като резултат групата създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

- групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи;
- и
- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на групата към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Пасиви държани за продажба МСФО 5

Съгласно изискванията на МСФО5 групата класифицира като пасиви държани за продажба, пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО5.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се принават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период групата преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Групата признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Групата намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив.

Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки /и данъчни закони/, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

Печалба или загуба за периода

Групата признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които групата признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Разходи

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникна през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Приходи

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на групата, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличението, свързани с вноските на акционерите

Групата отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукцията се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- групата е прехвърлила на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- групата не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукцията;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от групата; и
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени;

Приходът от продажба на услуги се признава когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на периода. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена ;
- вероятно групата ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени; и
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени;

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди, се признават, когато:

- е възможно групата да има икономически ползи, свързани със сделката; и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото за получаването им;

Неплатена лихва натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция - последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденди по капиталови ценни книжа обявени от печалбите преди придобиването се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако с оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само когато има вероятност групата да получи икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми /оперативен лизинг/ се признават на времева база за срока на договора.

Нетна печалба на акция

Изчислената основната нетна печалба на акция, съответства на печалбата или загубата, подлежащи на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието майка, както и, ако е представена такава информация - съответстваща на печалбата или загубата, произтичащи от продължаващи дейности, които подлежат на разпределение между тези акционери.

Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

Оперативни сегменти

Групата не отчита дейността си по сегменти, по смисъла на МСФО 8 Оперативни сегменти. Групата функционира в един бизнес сектор, а произвежданите от нея основни продукти и услуги са свързани продукти, произвеждани на различни етапи на интегрирана дейност. Произведените в Групата продукти представляват значителен дял от влаганите основни материали по строителни договори. Рисковете и възвръщаемостта, свързани с приходите и разходите от дейностите на Групата не биха могли да бъдат разграничени. Дейностите на Групата функциониращи в други географски области са незначителни спрямо дейността в основната географска област в която оперира групата.

Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът че страна по финансови инструменти - активи на групата няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на групата.

Ликвиден риск

Рискът, че групата ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- Валутен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

- Лихвен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

- Друг ценови риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени /различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск/, независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на ръководството за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Ефекти от промените в обменните курсове

Функционалната валута на групата е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на групата.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка /БНБ/ за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на групата по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност .

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към

датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Групата прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември 2010 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на групата за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;

и

- е можело, приполагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС 8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Групата коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка;

или

- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Групата признава финансов актив или финансов пасив в баланса, когато става дума за условията на финансов инструмент.

Финансовите активи и пасиви се класифицират съгласно изискванията на МСС 39.

Свързани лица и сделки между тях

Групата спазва разпоредбите на МСС 24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които групата е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата стойност на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди

за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че групата ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които групата е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което групата използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които групата е лизингодател

Групата признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни, на наетата собственост, намалена със настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които групата е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени от групата във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

Договори за строителство

Съгласно КРМСФО 15 определянето дали дадено споразумение за строителство на недвижим имот попада в обхвата на МСС 11 или МСС 18 зависи от условията на споразумението и всички придружаващи го факти и обстоятелства. Определянето изисква преценка по отношение на всяко споразумение.

Споразумение за строителство на недвижим имот, в което купувачите имат само ограничена възможност да влияят на проекта на недвижимия имот, например да изберат проект измежду няколко варианта, разработени от групата, или да направят само минимални промени в основния проект, е споразумение за продажба на стоки в обхвата на МСС 18.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 18 се класифицира като:

- Споразумение за предоставяне на услуги, ако от групата не се изисква да придобива и доставя строителни материали.

В такъв случай, ако са изпълнени критериите на МСС 18, приходите се признават на базата на етапа на завършеност на сделката, като се прилага методът на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка съгласно МСС 18.

- Споразумение за продажба на стоки, ако от групата се изисква да предоставя услуги и строителни материали, за да изпълни своето договорно задължение за предоставяне на недвижим имот на купувача.

Прилагане на критериите за признаване на приходи от продажба на стоки.

- Групата може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността над незавършеното производство в текущото му състояние в процеса на строителството. В такъв случай, ако всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18 се изпълняват непрекъснато в процеса на строителството, групата признава приходите на базата на етапа на завършеност, като прилага метода на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка.

- Групата може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността на недвижимия имот изцяло наведнъж /напр. при завършване, по време на или след доставката/. В такъв случай групата признава приходите, само когато са удовлетворени всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18.

Когато от групата се изисква да извърши допълнителна работа по вече доставения на купувача недвижим имот, тя признава задължение и разход в съответствие с МСС 18. Задължението се оценява в съответствие с МСС 37.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 11

МСС 11 се прилага, когато споразумението отговаря на дефиницията на договор за строителство, заложен в МСС 11. Споразумение за строителство на недвижим имот отговаря на дефиницията на договор за строителство, когато купувачът е в състояние да определи основните структурни елементи на проекта на недвижимия имот преди започване на строителството и/или да определи основни структурни промени в процеса на строителството /независимо дали упражнява тази възможност или не/. Когато се прилага МСС 11, договорът за строителство включва също всякакви договори или компоненти за предоставяне на услуги, които са пряко свързани с изграждането на недвижимия имот в съответствие с МСС 11 и МСС 18.

Договор за строителство е договор, в който е договорено конкретно изграждане на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция, крайна цел или предназначение.

Договор на база на твърда цена е договор за строителство, който е сключен на твърда договорна цена или твърда единична цена на готовия продукт, която в някои случаи е обвързана с клаузи за повишаване на разходите.

Договор на база “разходи плюс” е договор за строителство, при който се възстановяват допустимите или определените по друг начин разходи плюс процент към тези разходи или твърдо възнаграждение.

Приходите по договора включват:

-първоначалната сума на прихода, договорена в договора;

и

-изменения в строителните работи, изплащането на искиове и материални стимули до степента, в която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите по договора се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Оценката на приходите по договора се влияе от множество несигурности, които зависят от резултатите от бъдещи събития. Често приблизителните оценки трябва да бъдат преразглеждани вследствие на възникването на събитията и разрешаването на несигурностите. Следователно, сумата на приходите по договора може да се увеличава или намалява през различните периоди.

Разходите по договора включват:

- разходи, които са пряко свързани с конкретния договор:

-разходи за труд на обекта, включително надзор на обекта;

-разходи за материали, използвани при строителството;

-амортизация на машините и съоръженията, използвани по договора;

-разходи за придвижването на машините, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнението на договора;

-разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения;

-разходи за проектиране и техническа помощ, които пряко са свързани с договора;

-приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително и очакваните гаранционни разходи;

-искове от трети страни.

Тези разходи могат да бъдат намалени с евентуални случайни приходи, които не са включени в приходите по договора, например, приходи от продажбата на излишни материали и продажбата на машините и съоръженията в края на договора.

- разходи, които се отнасят към дейността по договора като цяло и могат да бъдат разпределени към договора:

-застраховки;

-разходи за проектиране и техническа помощ, които не са пряко свързани с конкретен договор; и

-общи разходи по строителството.

- други разходи, които могат да бъдат конкретно начислени на клиента съгласно условията на договора могат да включват някои общи административни разходи и разходи за развойна дейност, за които в условията на договора е предвидено възстановяване;

Разходите по договора включват разходи, които се отнасят към дадения договор за периода от датата на възлагането до окончателното му изпълнение. Разходите обаче, които се отнасят пряко към даден договор и които са понесени във връзка със сключването на договора, също се включват като част от разходите по него, ако могат да бъдат определени поотделно и надеждно оценени и е вероятно, че договорът ще бъде сключен. Когато разходите, направени по сключването на договора, се признават за разход за периода, през който са направени, те не се включват в разходите по договора, когато договорът е сключен през следващ период.

Разходи, които не могат да бъдат отнесени към договорна дейност или не могат да бъдат разпределени към даден договор, се изключват от разходите за този договор за строителство. Подобни разходи включват:

- общи административни разходи, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- разходи, свързани с продажби;
- разходи за изследователска и развойна дейност, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;

и

- амортизация за машини, съоръжения и оборудване, които не са били използвани за дадения договор.

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство, се признават като приходи и разходи чрез отчитане на етапа на изпълнение на договорната дейност към края на всеки отчетен период. Очакваните загуби по договора за строителство незабавно се признават като разход.

Извършени разходи по договора, които се отнасят за бъдещи дейности по договора се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Такива разходи представляват сума, дължима от клиента, и често се класифицират като незавършени работи по договора.

Етапът на завършеност на даден договор се определя чрез:

- съотношението на частта от разходите по договора, направени за извършената до момента работа, към предвидените общи разходи по договора;
- прегледи на извършената работа;

или

- завършеност на натуралната част от работата по договора.

Междинните плащания и получените от клиентите аванси често не отразяват извършената работа.

Когато резултатите от даден договор за строителство не могат да бъдат надеждно оценени:

- приходите се признават само доколкото, доколкото е вероятно направените разходи по договора да бъдат възстановени;

и

- разходите по договора се признават като разход за периода, през който са направени.

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби незабавно се признават като разход.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период /коригиращи събития/;

и

- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период /некоригиращи събития/.

Групата коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Групата не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, групата оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие :

-естеството на събитието;

и

-приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Разходи по заеми

Групата прилага МСС 23 относно разходите по заеми.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив.

Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Разходите по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за групата и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми, които биха били избегнати, ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Групата капитализира разходите по заеми като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализация.

Началната дата на капитализацията е датата, на която групата за първи път удовлетвори следните условия:

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите;
- както и
- предприеме дейности, необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Групата преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобрене на отговарящ на условията актив.

Групата прекратява капитализацията на разходите по заеми, когато са приключени в значителна степен всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданата употреба или продажба.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата;
или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
  - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;
или
  - сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата. Условните активи и пасиви не се признават.

Отчитане на концесионни права

Към 31.12.2011г. групата разполага с концесионни права за добив на строителни материали.

МСС16 и МСС38 изключват от обхвата си отчитането на правата за добив на полезни изкопаеми. Приета е собствена счетоводна политика за отчитане на разходите свързани с концесионните права през периодите, обхванати от срока на концесия.

Минималните годишни плащания съгласно концесионен договор се отчитат за разход в периода, за който се отнасят.

Допълнителни плащания над минималните, които са свързани и се определят на база на добитото количество инертни материали и други показатели, заложен в договора, се начисляват и отчитат за разход за периода, за който се отнасят.

Дружествата в групата имат задължения по договорите за концесионни права за рекултивация на концесионната площ. Проектните разходи по плана за рекултивация се отчитат като разходи и провизии за срока на концесионните права.

Отчет за паричните потоци

Групата е приела политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Отчет за промените в собствения капитал

Групата представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода;

- за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане с обратна сила или преизчисление с обратна сила, признати в съответствие с МСС 8;
и
- за всеки компонент на собствения капитал, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
  - печалба или загуба;
  - всяка статия на друг всеобхватен доход;
  - сделки със собствениците в качеството им на собственици, като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците;

Допълнителна информация към статиите на финансовия отчет
1. Отчет за финансовото състояние
1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитал. разходи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>								
Салдо към 31.12.2009	12 124	5 876	5 052	71 239	19 691	1 719	562	116 263
Постъпили	-	-	66	666	336	75	6	1 149
Излезли	-	(27)	(4)	(12 169)	(1 803)	(47)	(163)	(14 213)
Излезли от продадени дъщерни предприятия	(2 702)	(319)		(1 569)	(204)	(38)	-	(4 832)
Възстановени обезценки в опр		(95)	95			(32)	32	-
Салдо към 31.12.2010	9 422	5 435	5 209	58 167	18 020	1 677	437	98 367
Постъпили	17		118	5 234	777	128	23	6 297
Излезли			(100)	(7 737)	(2 780)	(40)		(10 657)
Излезли от продадени дъщерни предприятия	(1 025)	(438)	(284)	(5 335)	(1 545)	(133)	(92)	(8 852)
Салдо към 31.12.2011	8 414	4 997	4 943	50 329	14 472	1 632	368	85 155
<i>Амортизация</i>								
Салдо към 31.12.2009		1 211	764	17 218	10 482	774		30 449
Постъпили	-	124	205	3 522	2 021	206		6 078
Излезли	-	(8)	(2)	(2 501)	(939)	(37)		(3 487)
Излезли от продадени дъщерни предприятия	-	(13)		(274)	(93)	(16)		(396)
Възстановени обезценки в опр	-	(15)	9	6	-	-		-
Салдо към 31.12.2010	-	1 299	976	17 971	11 471	927	-	32 644
Постъпили		122	233	2 515	1 392	184		4 446
Излезли			(27)	(1 681)	(1 717)	(22)		(3 447)
Излезли от продадени дъщерни предприятия		(120)	(168)	(3 313)	(1 400)	(123)		(5 124)
Салдо към 31.12.2011	-	1 301	1 014	15 492	9 746	966	-	28 519
<i>Балансова стойност</i>								
Балансова стойност към 31.12.2010	9 422	4 136	4 233	40 196	6 549	750	437	65 723
Балансова стойност към 31.12.2011	8 414	3 696	3 929	34 837	4 726	666	368	56 636

1.2. Дълотрайни нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Други активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>				
Салдо към 31.12.2009	3 386	110	116	3 612
Постъпили	9	73	6	88
Излезли	-	(70)	(3)	(73)
Салдо към 31.12.2010	3 395	113	119	3 627
Постъпили	73			73
Излезли	(3 208)			(3 208)
Излезли от продадени дъщерни предприятия	(13)	(25)	(53)	(91)
Възстановени обезценки в опр				-
Салдо към 31.12.2011	247	88	66	401
<i>Амортизация</i>				
Салдо към 31.12.2009	1 775	24	42	1 841
Постъпили	1 108	10	3	1 121
Салдо към 31.12.2010	2 883	34	45	2 962
Постъпили	508	17	3	528
Излезли	(3 209)			(3 209)
Излезли от продадени дъщерни предприятия	(13)	(10)	(26)	(49)
-				
Салдо към 31.12.2011	169	41	22	232
<i>Балансова стойност</i>				
Балансова стойност към 31.12.2010	512	79	74	665
Балансова стойност към 31.12.2011	78	47	44	169

1.3. Нетекущи финансови активи

Нетекущи финансови активи	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания по лизингови договори		124
Финансови активи на разположение за продажба	5	5
Общо	5	129

1.3.1. Вземания по лизингови договори –нетекучи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания по лизинг от свързани лица извън групата /нето/	-	36
Вземания по лизинг от свързани лица извън групата		36
Вземания по лизинг от несвързани лица /нето/	-	88
Вземания по лизинг от несвързани лица		88
Общо	-	124

1.3.2 Финансови активи на разположение за продажба

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Неконтролиращи участия в капитали на предприятия	5	5
Общо	5	5

1.4. Нетекучи търговски и други вземания

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания по продажби /нето/	10 874	50
Вземания по продажби	10 874	50
Общо	10 874	50

1.5.Търговска репутация

Вид	Стойност
Репутация към 31.12.2008	11 719
Освобождаване от дъщерни предприятия	(4 206)
Репутация към 31.12.2009	7 513
Репутация към 31.12.2010	7 513
Репутация към 31.12.2011	7 513

1.6. Материални запаси

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Материали в т.ч. /нето/	7 654	4 568
Основни материали	5 268	2 658
Резервни части	286	449
Горива и смазочни материали	632	608
Спомагателни материали	937	749
Материали на отговорно пазене		28
Материали собствено производство	410	32
Други материали	121	44
Продукция /нето/	2 294	2 936
Продукция	2 294	2 936
Стоки /нето/	510	511
Стоки	510	511
Незавършено производство /нето/	639	82
Незавършено производство	639	82
Общо	11 097	8 097

1.8. Текущи търговски и други вземания

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	797	1 301
Вземания по продажби	440	1 258
Обезценка на вземания по продажби		(261)
Вземания по предоставени аванси	239	287
Други вземания	118	17
Вземания по продажби /нето/	62 579	88 574
Вземания по продажби	62 720	89 387
Обезценка на вземания по продажби	(141)	(813)
Вземания по предоставени аванси /нето/	16 050	10 921
Вземания по предоставени аванси	16 050	10 965
Обезценка на вземания по предоставени аванси		(44)
Вземания по дивиденди	870	
Вземания по съдебни спорове /нето/	266	363
Вземания по съдебни спорове	378	465
Обезценка на вземания по съдебни спорове	(112)	(102)
Други текущи вземания	12 642	557
Вземания по липси и начети	1	1
Предоставени гаранции и депозити	11 014	-
Вземания по застраховане	17	19
Предплатени разходи	36	507
Други вземания	1 574	30
Общо	93 204	101 716

1.9. Данъци за възстановяване

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Данък върху добавената стойност	5 636	1 661
Корпоративен данък	391	523
Други данъци		1
Общо	6 027	2 185

1.10. Текущи финансови активи

Текущи финансови активи	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания по лизингови договори		250
Кредити и вземания	148 044	110 685
Общо	148 044	110 935

1.10.1. Вземания по лизингови договори – текущи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания по лизинг от свързани лица извън групата /нето/	-	163
Вземания по лизинг от свързани лица извън групата		163
Вземания по лизинг от несвързани лица /нето/	-	87
Вземания по лизинг от несвързани лица		87
Общо	-	250

1.10.2. Кредити и вземания – текущи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Кредити	105 130	63 894
Вземания по предоставени депозити	7	7
Кредити и вземания придобити чрез цесии	42 907	46 784
Общо	148 044	110 685

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания по кредити от свързани лица извън групата /нето/	653	1 459
Вземания по кредити от свързани лица извън групата	523	1 375
Вземания по лихви по кредити от свързани лица извън групата	130	84
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/	104 477	62 435
Вземания по кредити от несвързани лица	86 372	49 733
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица	18 105	12 702
Общо	105 130	63 894

Предоставените заеми на несвързани лица и свързани лица извън групата се олихвяват по договорен лихвен процент в границите от 8% до 13,5%, които е съобразен с пазарните лихвени нива на финансиране до което дружеството има достъп. Краткосрочните кредити са с падежи до 31.12.2011г. Отпуснатите кредити са обезпечени със записи на заповед.

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Вземания по депозити от несвързани лица /нето/	7	7
Вземания по депозити от несвързани лица	6	6
Вземания по лихви по депозити от несвързани лица	1	1
Общо	7	7

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Кредити и вземания придобити чрез цесии от несвързани лица /нето/	42 907	46 784
Кредити и вземания придобити чрез цесии от несвързани лица	42 907	46 711
Лихви по кредити придобити чрез цесии от несвързани лица		73
Общо	42 907	46 784

Кредитите и вземанията придобити чрез цесии са преоговорени с длъжниците.

1.11.Пари и парични еквиваленти

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Парични средства в брой	2 313	655
в лева	2 026	642
във валута	287	13
Парични средства в разплащателни сметки	10 644	5 675
в лева	8 836	5 631
във валута	1 808	44
Парични еквиваленти	-	26
Вземания от подотчетни лица		26
Блокирани парични средства	69	170
Общо	13 026	6 526

1.12. Собствен капитал

1.12.1. Основен капитал

Акционер	31.12.2011 г.				31.12.2010 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
АБВ Инженеринг ООД	11 644 000	11 644 000	11 644 000	37,96%	11 644 000	11 644 000	11 644 000	37,96%
Евробилдинг 2000 ООД	5 537 787	5 537 787	5 537 787	18,05%	3 997 300	3 997 300	3 997 300	13,03%
Васил Божков	243 280	243 280	243 280	0,79%	3 243 280	3 243 280	3 243 280	10,57%
Маккап ЕАД	3 067 400	3 067 400	3 067 400	10,00%	1 000	1 000	1 000	
Орлин Хаджиянков					1 540 487	1 540 487	1 540 487	5,02%
Други миноритарни акционери	10 180 533	10 180 533	10 180 533	33,20%	10 245 933	10 245 933	10 245 933	33,42%
Общо:	30 672 000	30 672 000	30 672 000	100%	30 672 000	30 672 000	30 672 000	100%

1.12.2. Премии от емисии

Премии от емисии са формирани в предходни периоди при емитиране на капитал.

1.12.3/4. Резерви

	Резерв от преизчисления	Други резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2009 г.	-7	17 934	17 927
Преизчислени резерви към 31.12.2009 г.	(7)	17 934	17 927
Увеличения от:	(1)	4 056	4 055
Разпределение на печалба		4 056	4 056
Резерв от преизчисление на чуждестранни дейности, прекласифициран в печалба или загуба	(1)		(1)
Намаления от:	-	(8 255)	(8 255)
Тантиеми		(8 255)	(8 255)
Резерви към 31.12.2010 г.	(8)	13 735	13 727
Увеличения от:	-	1 394	1 394
Разпределение на печалба		1 394	1 394
Намаления от:	4	(1 754)	(1 750)
Други	4	(1 754)	(1 750)
Резерви към 31.12.2011 г.	(4)	13 375	13 371

1.12.5. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба/Загуба към 31.12.2009 г.	(20 255)
Печалба/Загуба към 31.12.2008 г.	(20 255)
Увеличения от:	883
Печалба за годината 2010	883
Намаления от:	(8 552)
Разпределение на печалба в резерви	(4 056)
Промени в участия в дъщерни предприятия без загуба на контрол	(4 456)
Други	(40)
Печалба /Загуба към 31.12.2010 г.	(27 924)
Намаления от:	(500)
Разпределение на печалба в резерви	(1 374)
Други	874
Печалба към 31.12.2011 г.	(28 424)
Увеличения от:	(6 292)
Загуба за годината 2011	(6 292)
Загуба към 31.12.2011 г.	(6 292)
Финансов резултат към 31.12.2009 г.	(20 255)
Финансов резултат към 31.12.2010 г.	(27 924)
Финансов резултат към 31.12.2011 г.	(34 716)

1.13. Нетекущи финансови пасиви

Нетекущи финансови пасиви	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по лизингови договори		2 638
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	52 312	55 249
Общо	52 312	57 887

1.13.1. Задължения по лизингови договори - нетекущи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по лизинг към несвързани лица		2 638
Общо	-	2 638

1.13.2. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност - нетекущи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по получени кредити	52 312	55 249
Общо	52 312	55 249

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по кредити към финансови предприятия	52 312	55 249
Общо	52 312	55 249

1.15. Текущи финансови пасиви

Текущи финансови пасиви	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по лизингови договори	7 457	21 102
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	75 948	74 473
Общо	83 405	95 575

1.16.1. Задължения по лизингови договори – текущи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по лизинг към несвързани лица	7 457	21 102
Общо	7 457	21 102

1.16.2. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност – текущи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по получени кредити	75 948	74 473
Общо	75 948	74 473

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения по кредити към свързани лица извън групата		69
Задължения по лихви по кредити към свързани лица извън групата		2
Задължения по кредити към финансови предприятия	70 562	66 617
Задължения по лихви по кредити към финансови предприятия	3 049	2 596
Задължения по кредити към несвързани лица	2 023	4 765
Задължения по лихви по кредити към несвързани лица	314	424
Общо	75 948	74 473

Към края на отчетния период кредитът към УниКредит Булбанк АД е просрочен и е в процедура на преговаряне.

Получените търговски заеми от свързани лица и несвързани лица се олихвяват по договорен лихвен процент 8%.

Заемите от финансови институции са получени при следните условия:

Банка / Кредитор	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
УниКредит Булбанк АД	25 000	euribor+4 %	15.2.2010	Залог на вземания
UBS AG Швейцария	14 430	euribor+3,25	30.4.2014	Банкова гаранция от ПИБ АД
ПИБ АД	13 000	FIB_BLP+2,51	2.7.2012	Особен залог на вземания
ПИБ АД	4 370	FIB_BLP+2,51	21.1.2013	Особен залог на вземания
ПИБ АД	5 705	FIB_BLP+2,51	25.12.2012	Особен залог на вземания, залог на движими вещи на дъщерни дружества и Бургаски корабостроителници АД, ипотeka на имоти на дъщерно дружество
ПИБ АД	1 826	FIB_BLP+2,51	25.12.2012	Особен залог на вземания
ПИБ АД	2 280	FIB_BLP+2,51	21.1.2013	Особен залог на вземания
ПИБ -овърафт кредитна карта	86		1.10.2011	
ПИБ АД	7 824	FIB_BLP+2,51	20.06.2013	Залог на търговското предприятие на ПСИ АД

1.17. Текущи търговски и други задължения

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължения към свързани лица извън групата	7 843	11 827
Задължения по доставки	781	11 420
Задължения по получени аванси		159
Задължения по дивиденди	22	22
Задължения по гаранции и депозити	166	226
в т.ч. гаранции на НС, УС, СД	166	216
Други задължения	6 874	
Задължения по доставки	80 606	61 388
Задължения по получени аванси	68 425	27 095
Други текущи задължения	7 785	2 298
Задължения по гаранции и депозити	7 325	1 930
Задължения по застраховки	11	52
Задължения по концесии	148	87
Други задължения	301	229
Общо	164 659	102 608

1.18. Данъчни задължения текущи

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Данък върху добавената стойност	4 975	3 230
Данък върху добавената стойност - лихви	68	17
Корпоративен данък	172	204
Данък върху доходите на физическите лица	636	400
Данък върху доходите на физическите лица - лихви	7	7
Данък върху разходите	8	16
Други данъци	130	106
Други данъци - лихви		57
Общо	5 996	4 037

1.19. Задължения към персонал

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Задължение към персонал	3 953	4 173
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	466	618
Задължение към социално осигуряване	2 152	1 301
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	106	135
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	556	
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	24	
Общо	6 685	5 474

2. Отчет за доходите
2.1. Приходи
2.1.1. Приходи от продажби

Вид приход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Продажби на продукция в т.ч.	11 970	6 724
Продажби на асфалтови смеси	7 687	2 259
Продажби на инертни м-ли	3 058	4 081
Продажби на пътни знаци и табели	1 211	70
Продажби на малогабаритна техника	14	8
Продажби на др.продукция		306
Продажби на стоки в т.ч.	2 867	772
Продажби на горива	2 337	701
Продажби на други стоки	530	71
Продажби на услуги в т.ч.	187 331	84 713
Продажби на строителство	186 774	84 385
Продажби на автотранспорт и механизация	356	275
Продажби на ремонтни услуги	9	
Продажби на други услуги	180	53
Продажби на услуги за автоматично управление на движението	12	
Други приходи в т.ч.	9 181	5 882
Продажби на материали	7 185	1 777
Продажби на наеми	367	659
Продажби на консумативи	37	142
Продажба на производствени отпадъци	24	
Получени застрахователни обезщетения	7	71
Излишъци на материални запаси		1 260
Неустойки		164
Отписани задължения	405	553
Приходи от провизирани отпуски и обезщетения		148
Възстановени провизии за задължения		99
Възстановена обезценка на вземания	189	139
Приходи от такси и комисионни	76	
Други	891	870
Общо	211 349	98 091

2.1.2. Финансови приходи

Вид приход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Резултат от освобождаване от дъщерни предприятия		11 896
Приходи от лихви в т.ч.	6 382	5 842
по търговски заеми	5 928	5 639
по лизингови договори		155
по депозити	124	4
по търговски вземания		41
други	330	3
От операции с финансови инструменти	7 678	18 681
Положителни курсови разлики	711	6
Други финансови приходи	5	
Общо	14 776	36 425

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Основни материали за производство	30 141	16 451
Спомагателни материали	1 202	982
Горивни и смазочни материали	6 230	6 024
Резервни части	1 076	821
Инструменти		22
Работно облекло	1	51
Ел. енергия	932	764
Топлоенергия	19	16
Вода	17	17
Гуми	9	14
Консумативи превозни средства		55
Офис материали и консумативи	121	103
Други материали	403	176
Общо	40 151	25 496

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Подизпълнители	97 283	38 289
Нает транспорт	2 099	1 974
Наета механизация	2 460	973
Наеми	834	1 347
Ремонти	414	257
Реклама	371	281
Съобщителни услуги	244	322
Консултански и други договори	727	586
Граждански договори и хонорари	126	269
Застраховки	566	788
Данъци и такси	244	434
Охрана	1 524	1 448
Комисионни		2
Трудова медицина	1	7
Абонаменти	169	49
Лабораторни изпитвания	4	47
Други разходи за външни услуги	22 806	655
Общо	129 872	47 728

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Разходи за амортизации на производствени	3 965	5 679
дълготрайни материални активи	3 959	5 661
дълготрайни нематериални активи	6	18
Разходи за амортизации на административни	1 009	1 849
дълготрайни материални активи	55	749
дълготрайни нематериални активи	954	1 100
Общо	4 974	7 528

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Разходи за заплати на в т.ч.	15 896	15 056
производствен персонал	12 862	11 085
административен персонал	3 034	3 971
Разходи за осигуровки на в т.ч.	2 821	3 035
производствен персонал	2 399	2 547
административен персонал	422	488
в т.ч. разходи на ключов ръководен персонал	419	1 376
в т.ч. разходи по неизпозвани отпуски	275	201
Общо	18 717	18 091

2.2.5. Обезценка на активи

Вид разход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Разходи от обезценка на вземания		250
Разходи от обезценка на финансови активи		2
Общо	-	252

2.2.6. Други разходи

Вид разход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Разходи за командировки	711	594
Разходи представителни	46	192
Разходи за брак	106	56
Разходи за глоби и неустойки	1 298	1 355
Разходи за лихви по търговски сделки	114	277
Разходи за лихви по държавни вземания	47	179
Разходи за алтернативни данъци	11	17
Разходи за дарения		16
Разходи по изгълнителни дела	59	75
Провизии по съдебни дела		44
Провизии за задължения	1 474	30
Разходи без документ	13	375
Отписани ДМА		3 572
Други разходи	4 826	1 604
Общо	8 705	8 386

2.2.7. Суми с корективен характер

Вид разход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Балансова стойност на продадени активи /нето/	12 750	3 511
Балансова стойност на продадени активи	12 148	2 546
Възстановена обезценка на стоки	602	965
Изменение на запасите от продукция /нето/	(278)	27
Изменение на запасите от продукция	(278)	27
Капитализирани разходи за активи	(1)	(51)
Други суми с корективен характер	-	
Общо	12 471	3 487

2.2.8. Финансови разходи

Вид разход	IV -то 2011г.	IV -то 2010г.
Разходи за лихви в т.ч.	8 347	16 883
по търговски заеми	974	6 643
по заеми от финансови предприятия	6 102	9 129
по лизингови договори	606	1 075
по депозити	5	
по търговски задължения	79	36
други	581	
От операции с финансови инструменти	2 178	
Отрицателни курсови разлики	1 633	2 276
Други финансови разходи	3 310	1 077
Общо	15 468	20 236

Други оповестявания

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Собственици на капитала на дружеството

Собствениците на капитала на Холдинг Пътица АД са оповестени в т.1.12.1

През текущия период няма сделки със собствениците на капитала.

Свързани лица извън групата

Групата има свързаност с други лица основно с дружества, в които собствениците на капитала притежават участия или са управляващи.

На 22.11.2011г. „Пътица и магистрали” АД прехвърли собствеността върху притежаваните от него 100% от капитала на „Пътстрой” ЕАД, гр. Ловеч на дружеството „Капитал и финанси” АД. Сделката е на стойност 1 500 000 (един милион и петстотин хиляди) лева.

През текущото тримесечие на 2011г. дъщерното дружество на „Пътица и магистрали” АД – „ПСТ” АД променя името си на „ПСТ Холдинг” АД и разширява предмета на дейността си, като създава следните дружества:

- „ПСТ Минералс” ЕООД
- „ПСТ Актив” ЕООД
- „Пътица М” ЕООД
- „Пътстрой Ловеч” ЕООД

2. Управление на капитала

Вид	IV -то 2011г.	31.12.2010 г.
Общо дългов капитал, т.ч.:	135 717	153 462
<i>Финансови пасиви</i>	135 717	153 462
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(13 026)	(6 526)
Нетен дългов капитал	122 691	146 936
Общо собствен капитал	27 141	31 145
Общо капитал	149 832	178 081
Съотношение на задлъжнялост	0.82	0.83

С управлението на капитала ръководството цели да създава и поддържа възможности да продължи да функционира като действащо предприятие, да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и да поддържа оптимална капиталова структура.

3. Условни активи и пасиви

Групата има условни задължения по издадени банкови гаранции от ПИБ АД за участие в търгове, за добро изпълнение и обезпечение на ползван кредит от UBS в размер на 76 832 хил.лева, 9 227 хил.CHF и 925 хил.EUR.

Холдинг Пътища АД е солидарен длъжник по договори за финансов лизинг към Интерлийз АД на дъщерни дружества, Фейвър къмпани ЕООД и МСИ АД . Холдинг Пътища АД е солидарен длъжник по договори за финансов лизинг на несвързани лица към Интерлийз АД с размер 193 х.лв.

Холдинг Пътища АД е солидарен длъжник по договор за банков кредит с размер 6 000 х.евро с кредитополучател ИнфраКом ЕООД.

4. Съдебни и изпълнителни дела

Дружествата в Групата са ответници по съдебни дела с финансов интерес 4 240 х.лв. (в т. ч. дела за 3 558 х.лв. са спрени, поради сключено споразумение).

Върху банковите сметки на част от дружествата в групата са наложени запори за около над 5 000 х.лв.

5. Финансови показатели

№	Показатели	IV -то 2011г.	2010 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
1	Дълготрайни активи /общо/	75 469	74 351	1 118	2%
2	Краткотрайни активи в т.ч.	271 398	229 459	41 939	18%
3	Активи държани за продажба	-	-	-	
4	Материални запаси	11 097	8 097	3 000	37%
5	Краткосрочни вземания	99 231	103 901	(4 670)	-4%
6	Краткосрочни финансови активи	148 044	110 935	37 109	33%
7	Парични средства	13 026	6 526	6 500	100%
8	Обща сума на активите	346 867	303 810	43 057	14%
9	Собствен капитал	9 370	16 518	(7 148)	-43%
10	Финансов резултат	(6 289)	883	(7 172)	-812%
11	Дългострочни пасиви	57 556	63 574	(6 018)	-9%
12	Краткосрочни пасиви	262 170	209 091	53 079	25%
13	Обща сума на пасивите	319 726	272 665	47 061	17%
14	Приходи общо	226 125	134 516	91 609	68%
15	Приходи от продажби	211 349	98 091	113 258	115%
16	Разходи общо	230 358	131 204	99 154	76%

№	Коефициенти	IV -то 2011г.	2010 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
Рентабилност:					
1	На собствения капитал	(0.67)	0.05	(0.72)	-1356%
2	На активите	(0.02)	0.00	(0.02)	-724%
3	На пасивите	(0.02)	0.00	(0.02)	-707%
4	На приходите от продажби	(0.03)	0.01	(0.04)	-431%
Ефективност:					
5	На разходите	0.98	1.03	(0.04)	-4%
6	На приходите	1.02	0.98	0.04	4%
Ликвидност:					
7	Обща ликвидност	1.04	1.10	(0.06)	-6%
8	Бърза ликвидност	0.99	1.06	(0.07)	-6%
9	Незабавна ликвидност	0.61	0.56	0.05	9%
10	Абсолютна ликвидност	0.05	0.03	0.02	59%
Финансова автономност:					
11	Финансова автономност	0.03	0.06	(0.03)	-52%
12	Задлъжнялост	34.12	16.51	17.62	107%